

Deklaracija o spremembi podnebja

Alpska konferenca

sklicujoč se na sklep VIII. Alpske konference o naravnih nevarnostih,

z zaskrbljenostjo ugotavlja, da svetovne podnebne spremembe še posebej vplivajo na alpski prostor, kjer povečanje povprečne temperature od predindustrijske dobe dalje občutno presega svetovno povprečje. To se že danes kaže v naraščanju števila naravnih nesreč ali vedno obsežnejšem taljenju ledenikov in stalno zamrznjenih tal,

ugotavlja, da moramo v skladu s podnebnimi scenariji, ki jih je izdelala mednarodna znanstveno-raziskovalna skupnost, na območju Alp do leta 2100 pričakovati občutne spremembe podnebja,

še naprej odločno zahteva, da se Okvirna konvencija o spremembi podnebja in Kjotski protokol izvajata na svetovni ravni ter da se opredelijo zahtevni cilji zmanjševanja toplogrednih plinov za obdobje po letu 2012 z ozirom na nujno ustalitev vsebnosti toplogrednih plinov v ozračju na raven, na kateri bodo preprečene nevarne antropogene motnje podnebnega sistema in na kateri bo rast temperature zemeljskega površja omejena največ za 2 °C glede na raven predindustrijske dobe, kot je bilo navedeno v zaključkih Predsedstva na srečanju Sveta Evrope, ki je potekalo od 22 do 23 marca 2006,

zaradi podnebnih sprememb, ki se bodo v prihodnje še povečale, opozarja, da je treba za območje Alp razviti ustrezne strategije in dejavnosti prilagajanja posledicam podnebnih sprememb, ki bodo upoštevale tako program »Five-year programme of work on impacts, vulnerability and adaptation to climate change« v okviru Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja kot Evropski program za varstvo podnebja (ECCP), bodo usmerjene v posamezne sektorje ter bodo vključevale regionalne posebnosti, zahteve in sposobnost za prilagajanje,

meni, da so prizadevanja za spodbujanje mednarodnih raziskovalnih pobud nujna, če želimo doseči boljše razumevanje vplivov podnebnih sprememb na alpski prostor (med drugim na rabo tal, na spremembo rabe tal, na vodno bilanco z napovedanim pogostim pojavljanjem ekstremnih padavin in sušnih obdobj ter posledicami za vitalnost gorskega gozda) in s tem

ustvariti podlago za uresničevanje učinkovitih prilagoditvenih strategij, ki jih je mogoče z ustreznimi, skupno financiranimi programi usposabljanja prenesti na druga gorska območja na svetu, ki se spopadajo s primerljivimi težavami,

poziva alpske države in ES, da v nacionalne politike in skupno alpsko politiko vključijo naslednja priporočila za delovanje pri preprečevanju nadaljnjih podnebnih sprememb in prilagajanju nanje:

1. Preprečevanje nadaljnega povečevanja podnebnih sprememb z ustreznimi ukrepi za zmanjševanje emisij in absorpcije toplogrednih plinov, še zlasti

- z izboljšanjem energijske učinkovitosti in rabo obstoječih možnosti varčevanja z energijo,
- z večjo snovno rabo domačih obnovljivih surovin (npr. lesa) in z večjo rabo obnovljivih virov energije v alpskem prostoru,
- s spodbujanjem energijsko učinkovite gradnje in obnove stavb z namenom varčevanja z energijo,
- z okolju prijaznim načrtovanjem prometa, poselitve in krajine ter z ukrepi za spodbujanje okolju prijaznega razvoja cestnega prometa,
- s spodbujanjem metod kmetijske pridelave, ki povzročajo malo toplogrednih plinov, vključno z ekološkim kmetijstvom,
- s spodbujanjem trajnostnega gospodarjenja z gozdovi.

2. Prilagajanje vplivom podnebnih sprememb z oblikovanjem konkretnih prilagoditvenih strategij za vključevanje prilagoditvenih ukrepov v sektorske politike, z zagotavljanjem organizacijskih, zakonskih in ustreznih proračunskih okvirnih pogojev, izvajanjem novih ali intenziviranjem aktualnih ukrepov, z oblikovanjem okoljske zavesti in s sistematičnim raziskovanjem, še zlasti

- hitra izdelava predlogov za ustrezne, dodatne trajnostne ukrepe v še posebej prizadetih gospodarskih panogah, ko so kmetijstvo, gozdarstvo, turizem in promet
- integralno obvladovanje tveganj s ciljem preprečevanja in odzivanja na naravne nevarnosti, ki jih je treba pričakovati pogosteje
- zagotavljanje rabe površin, ki bo prilagojena morebitnemu ogrožanju zaradi naravnih nesreč in pomikom vegetacijskih pasov, in uskladitve ukrepov prostorskega načrtovanja glede zmanjševanja možnosti za ogrožanje in nastajanje škode
- raziskovanje ocene morebitnih posledic načrtovanih ukrepov za prilagajanje na Alpe kot sistem in na tam živeče ljudi

- sistemi zgodnjega opozarjanja, načrtovanja v nujnih primerih ter integriranega in po potrebi čezmejnega obvladovanja naravnih nesreč, prilagajanja dogodkom večjih razsežnosti in vzpostavljanja ustreznih rešitev za nadomestilo škode v primeru večjih tveganj
- spodbujanj poznavanja naravnih nevarnosti in zavedanju o njihovem obstoju z obveščanjem in sodelovanjem prebivalstva v postopkih odločanja (prizadeti postanejo soudeleženci)
- varstvo in obnova gorskega gozda zaradi varstva tal in izboljšanja varstva pred naravnimi nesrečami v Alpah, intenzivnejših prizadevanj za ohranitev, nego in, kjer je potrebno, obnovo varovalnih gozdov v gorskem svetu
- strategije prilagajanja na spremembe v vodni bilanci z napovedanimi pogostejšimi ekstremnimi padavinami in sušnimi obdobji ter reševanja ciljnih konfliktov na področju rabe vode
- izmenjava informacij o prilagoditvenih strategijah in ukrepih ter izmenjave o poznavanju vplivov podnebnih sprememb na alpski prostor kot tudi o njihovem izvajanju

poudarja, da bodo organi Alpske konvencije v sodelovanju s partnerji upoštevali problematiko, vzroke in posledice podnebnih sprememb pri vseh svojih dejavnostih.

Še posebej je Alpska konferenca k omenjeni temi sprejela dve dolgoročni pobudi:

- Platforma za naravne nevarnosti se bo ukvarjala v okviru svojega mandata z vplivi podnebnih sprememb na varnost ljudi, naselij in infrastrukture.
- V okviru izvajanja Večletnega programa dela in raziskovalne agende, ki jo je v ta namen izdelal ISCAR, bo globalnim spremembam in možnostim prilagajanja vplivom na vodno bilanco priznana posebno mesto.